

Feladvó szerkesztők:
VÖRÖS FERENCZ**DVIHALY EMIL.**

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 5 ft — kr.
Fél évre . . . 2 „ 50 „
Negyed évre . . . 1 „ 25 „

Felvidéki Híradó

VEGYESTARTALMÚ HETILAP.

A Magyarországi Kárpát Egyesület Herceg Szász Coburg-Gothai Fülöp Ő királyi fensége védnöksége alatt álló Szittnya Osztyájának közlönye.

Hivatatos hirdetések díja:
100 szög 2 ft., ezenül minden
egkezetet száz szögül 50 krral
több.Megjelenik vasárnapon,
Selmecz-, Besztercebányán
és Ipolyágon.

Kenyeret a népnek!

(N—n.) A panasz hangjait halljuk az ország különböző részéből, hogy nehéz az élet, a nép nem bírja a rá rótt terheket.

Ha e panasz jogosult az Alföld gazdag rónáin, mennyivel jogosultabb ez szegény Felvidékünkön. Itt nemesak az olcsó gabonákkal, de e mellett a föld mostohaaságával is meg kell küzdeni. A vadregényes bércezek, a hullámzó völgyek elbájolják a lelkesedő turistát, de vajmi sovány eledelt képesek nyújtani lakóiknak.

A Felvidék népének szegénysége közmondásossá vált s hogy ez valóban így van, látjuk naponként, kik köztük élünk.

A nép küzdött szegénységével, meghúzódt konyhájában s a havasi legelőn a vígan legelő nyáj kolompja hangzott, melybe bele vogyúlt a pásztor mélabús dala, hogy elfeledte szegénységét a természet szent templomában.

Ha jött a tél, faragott teknőt, kanalat s vitte piacra házi iparának egyszerű termékeit, melyeket ha nem is drágán, de tisztességesen fizettek az alább vidékeken.

De lelkiismeretlen emberek hasznát akartak húzni a nép együgyűségéből, betolakodtak szegény otthonába s arany országgal kecségtették, mely halommal tárja fel kincseit. A szegény népet megszállotta a kíváncsi öröge. Potom áron vesztegette el csekély vagyonát, hogy összetemessze a szükséges összeget, melynek segítségével a remélt Eldorádóba bevezethessen.

A csalódás keserű volt, ha egyiknek-másiknak kedvezett is a szerencse, de a legtöbben megtörve jöttek vissza, hogy elsirják könyveiket elprédált otthonuk felett.

A szegénység, a nyomor elviselhetlenebbé vált,

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCZÁJA.

Krajczárból lesz a forint.*

Az öreg Varga bácsi nyakába akasztotta a falu dobját, esültte a szemét s úgy ballagott a felvégre, hogy végig dobolja a falut. Szomorú kötelességet teljesít ő egy idő óta, mert hát ő dobolja ki, ha valakinek aholmja árverésre kerül. Hej! pedig bel sürtien kerül ez mostanában.

Mikor megtűtöte dobját a felvégen a Kiss Andrásék háza előtt, mintha a temetésre hívó harang szólalt volna meg, könybe láhdott mindenkinek a szeme. Az emberek félve húzódtak meg lakásaikban, hogy még a hangját se hallják, csak egy pár kíváncsi gyermek állotta körül az öreget, ki maga is megindulva mondta el hirdetését, mintha csak beszúrtatót olvasna fel valami szegény halott felett.

Ahogy tovább ment, egyenként mentek az utczára férfiak, asszonyok, hogy mégis megtudják, kinek szólt az a szomorú nota.

Aki kíváncsi volt, hamar megtudhatta. Ott ácsorgott már Pégegy Sára, ki csak azt várta, hogy megszólítsa valaki, tudott ő mindent.

— Nem hallotta Sári néne, hogy kinek s miféle adják el megint?

— Dehogy nem hallottam, lekem Kiss András uram! Tudom bí én, a Koesipál József házat, meg lovat.

— Hát már ő is oda jutott?

— Oda bí a szegény. De nem csak ő, hanem még vagy ketten, hárman vels. Mert tudják lelkeim, nagyon könnyű most pénzt kapni, csak legyen vagy két ember, akinek van valamikéje s aztán írják alá a váltót, mindjárt adnak arra, de bezzeg el is veszik hamar, ha nem tud fizetni, nem csak az övét, hanem a jóállókét is. Az ilyen magunk-féle gazda-ember meg nem is tudja azoknak az írásoknak a módját, csak azon veszi magát észre, hogy a háza előtt megült a dobot s úgy kiteszik onnét, hogy

* Mutatványul Nagy István munkatársunknak „Téli estékre” e. művéből. Lásd a „Különfűlök” rovatát. Sz.

egyres helyeken egész községek pusztultak el s a völgyek lejtői az éhezők panaszhangjától visszahangzottak. A nép elhagyottá lett, nem gondolt vele senki.

Ekkor jött aztán mosolygó arecezal s mézes szavaiban fertőző méreggel egy veszedelmes kísérlet, hogy egy idegen hatalom nagyságával, gazdagságával hazája megtagadására csábítsa. S a nép, mely ezred éveken szegénységében is hífi fia volt a földnek, melyen élt, melynek minden fia egyenlően élvezte a szabadságot, ketségbeesésében bizalommal fordult azokhoz, kik egy szebb jövővel kecségtették, nem gondolva arra, nem tudva azt, hogy milyen veszélyes játéknak vált eszközüvé. A panszlavizmus győzött s a Felvidék minden rétegében mélyen el van terjedve, mert a bujtogatóknak volt rá gondjuk, hogy úgy a társadalomban, mint a hirlapokban minél szélesebb körben terjessék azon eszméket, melyek az ő életfeltételüket képezik.

A magyar társadalom is észrevette a bűnös játékok, mely mindinkább veszélyes jelleget kezdett ölteni s a közművelődési egyesületek alakításával kívánta azt ellensúlyozni.

Az ország különböző részében tömegesen kezdtek ily irányú egyesületek alakulni, melyek különösen a hazafias szellem terjesztését tűzték ki nemese feladatukul. Az ország közvéleménye rokon-szenvel kísérte a megindult mozgalmakat s nem vonta meg azoktól anyagi támogatást sem.

De míg kitűzött céljaiknál fogva inkább csak a szellemi téren iparkodnak mitkődni, teljesen elfelejtik, hogy az é a nép, ki annak kenyere t e d.

Végük kezítke az egyesületek a nép anyagi jólétének intézését is, gondoskodjanak róla hogy szegénységét elviselhetőbb tegyék.

A nép alapjában nem rossz, van hajlama a há-

ziipar iránt, e téren kell tehát őt segíteni, hogy e tekintetben izlése, ügyessége fejlődjék. Az egyesületek vándortanítókat alkalmazhatnának, kik faluról falura járván, a népet tanítanák az egyes iparágak elsajdításában. Az egyesületek az árúk közvetítését, illetőleg az eladást is magukra vállalhatnák, hogy a népet biztos keresethez juttassák, mert csak így lenne gyakorlati jelentősége.

Ajónjuk e szerény sorainak a magyarországi töf, a felvidéki magyar-s-pozsonyi közm. egyesületek szíves figyelmébe. Tegyenek addig, hogy nem késő.

A közegészségtan a selmeci akademián.

I.

Nem tényre állunk szemben, hanem csak egy javaslattal, melyet — mint halljuk — Dr. Tóth Imre bányakerületi főorvos terjesztett a selmeci bányász és erdészakademia igazgatósága elé, s mely szerint az egészségtan ezen intézet hallgatóinak is előadtnék.

Tudós főorvosunk, ki az utóbb rendezett közegészség-tanfolyamban részt vett, bizonyára nyomós érvekkel támogatja javaslatát s nem fogja elmulasztani annak támogatását előzől is; de másrészt az akademia jeles tanári karában is megvan a biztosíték arra néve, hogy a javasolt tanusék mielőbb felállítatik; miért is e soroknak távolról sem lehet az a céljuk, hogy az intéző körökhöz szőljanak, hanem csak, hogy a javaslat megtevésére alkalmasul egy fontos kezdeményezéstről, ez életbe vágó kérdéstről méltatólag szóljanak.

Valamint a szellemi kultúra, a közművelődés csak úgy verhet gyökereket és hozhat gyümölcsöt, ha azt minden polgára a hazának a maga környezetében, háznépe, családje, községe és hivatása körében ápolja, úgy a közegészség feltételei is csak akkor létesíthetők és tarthatók fenn jó sikerrel, ha minden ember — nő és férfi egyaránt — a maga helyén teszi erre néve kötelességét.

anyja sem marad a hová lehajtsa a fejét, az anyaföld lesz az ágya, a takarója meg a csillagos ég.

A körül álló hallgatók kebléből egy-egy nehéz sohaj tört ki a beszéd folyama alatt, saját sorsára gondolt ki-ki, mintha csak az jutott volna eszükbe, hogy ráuk majd mikor kerül a sor?

A szájas elbeszélő azonban még többet is tudott. — De hát ki is látta azt, hogy ilyen magunk-féle embernél olyan ezirfalkodás legyen, mint a milyen volt Koesipálnál. Az első szobában fényes asztal, meg puha székek voltak, az ablakot eszpikélev tartakák be, a Zsofi lányon meg nem láttunk mást csak selem, meg bárszony szoknyát, cifra cipőt. De jó lenne ez után karton szoknya, meg a kordován eszima is, csak lenne.

Az asszonyok körül a stűtőkék le szemekiket, kemény lezke volt ez nekik, mert bí ők mindnyájan nagyon rá szoktak a czifrára.

— Lássák kelmetek, ott van Halász Bálint. Mije volt annak tíz esztendő előtt s mije van most? Van neki szép birtoka, pénze, ő veszi meg sorba az eladó házakat, földeket. De meg is fogja az a dolog végét, a lányon se látott még senki egy darabka selmet, mert úgy tartják, hogy nem valo az nekik. — Mikor Halász Bálint volt a bíró, a község ládájában mindig volt pénz, mert tudott szerezni, de kelmeteknek nem kellett ilyen bíró, letették, mert nem fizetett a község pénzéből áldomásokat, nem ült mindig a koresmában, nem itta azt a nérg et, amit maguk pálinkának hívnak. Bezzeg, ninesen most pénz, de adosság van elég. — Szegény boldogult uram, hogy az Isten nyugosztalja meg haló porát is, csak szolgalegény volt, hogy elvett. Kelmetek ismerték őt, ott szolgált a Halász Bálintnál, ki azt a tanácsot adta neki: „János, becsüld meg a krajczárt, mert krajczárból lesz a forint.” Es a boldogult krajczárt krajczár mellé rakott, de hagyott is szépen, hogy az Isten áldja meg a porát is.

Az utolsó szavaknál már hangos zokogásban tört ki, hogy a hangját is alig lehetett érteni. A hallgatók is oszladozni kezdtek s leültözt fejfel sompolyogtak haza, mert hát mi tagadás benne, nagyon-nagyon igazat beszélt az az asszony.

Néhány perecz múlva csak az öreg Varga bácsi dobo hála hallatszott, hogy a Koesipál József háza előtt csalogatta a vevőket.

Ott meg a gazda bent ült a szobában, felesége, gyermekei sirva vették körül, de kívül még csak mutatóni sem merte magát egyik sem, annyira szegyenlettek magukat.

Úgy történt bí az, hogy Koesipál József nagyobb módot kezdett mutatóni, mint a menyui az ő jövedelméből kilelt, nem kimélté a pénzt, hiszen könnyen jutott hozzá, természetesen nem gondolt arra, hogy jöhet idő, mikor majd felhalmozódik az adosság s ő nem tud fizetni, dobra kerül a vagyon.

A bírósági végrehajtó, meg az ügyvéd ott jártak le s fel a ház előtt, úgy várták a vevőket; de bizony azok nem igen akartak gyűllekezni. Kinek is lenne most pénze, mindenkinek elég a maga bája.

Egy pár bameszködő vette körül az idegeneket, de azok egyikének sem volt szándéka, hogy vásárt csináljon velük. Mácar nem lemondtak a reményről, hogy eladásra kerüljön a dolog, midőn végre Halász Bálint jelent meg köztük. Erre aztán megnyitották az árverést. Nem tartott sokáig, Halász Bálint vette meg.

A fűlbeliek között hamar elterjedt ennek bíre s akik meghallották keserű kifakadásban törtek ki ellene, mert mindenki azt hitte, hogy ez az ember az, ki majd mindnyájukat önkre teszi.

Szegény becsületes ember! ha a szívedbe láttak volna, hogy milyen nemes szándék vezérelte lépteit, áldást kért volna nelem, emberbaráti munkádra.

Pedig valóban tiszta jóakarát vezérelte őt mindenben, csak arra várt, hogy félreismeret jóságát eredeti valóságában megmutathassa, csak azért vett meg minden eladó jószágát, hogy azokat előbbi tulajdonosainak szép szerével visszaadhassa.

Nem szólt senkinek, még saját feleségének sem, hogy mi szándéka van, pedig ez sok szemorbanást tett neki, hogy mennyire elidegeníti magától az embereket, hogy mennyire átkozzák, szidják az ő békélt törté s csak annyit mondott, hogy minden jóra válhatik még.

A legközelebbi vasárnapon Halász Bálint felkereste a

Igen ám, de hogyan általánosítható ennire az egészség, a közegészség iránti érdeklődés? hogyan, mily eszközök, módok által terjeszthetők az érdeklődés fülkeltése után a szükséges ismeretek, melyek nélkül e szép hivatásnak senki sem felelt meg?
Első sorban sokat tehet — ugymond a mult évi közegészségi értekezlet elnöke — „azon két hatalom, mely az egy nemzetté, egy országú egyszé népek közülgvényeinek élén és idők óta áll: az állam és annak tisztviselői, az egyház és annak szolgálói“

Mellőzve e helyütt az állam és az egyház teendőit, csupán a tisztviselőknék, nevezetesen az államlamnak a bányászat és erdészeti terén működő tisztviselőinek ez ügyben való teendőire hivatkozunk.

Mindakét ezek képviselőinek közvetlen érintkezése alantaisakkal, a néppel olyennél, hogy ebből főlyólag a leggyakoribb esetekben némi pressiót is gyakorolhatnak oly ügyekben, melyekben az előirt törvények, szabályrendeletek nem adnak feltétlen utasítást. — Így a társadalmi téren sokkal több befolyásuk van nekik, mint akár az egyháznak, vagy iskolának, mely a közleleiben gyakran alig-alig képes nemes intenciójának érvényt szerezni.

Ha a községben az egyház a tisztviselőt, ez meg amazt támogatja valamely közérdeklő kérdésben, lehetetlen, hogy e kérdés meg ne oldathassék, mennyivel inkább érvényesülhet mindkettőnek befolyása, együttes törekvése akkor, mikor a lélek templomának: a testnek épségben tartásáról, a rend és tisztaság meghonosításáról van szó.

Míg a lelkes hatásköre a családdal majdnem egyenlő, addig a bányász tisztviselő befolyása ki-terjed a műhelyek, kohók, bányák tágabb körére, a hol számosan, egész ceoptort töltik el a nap-palnak és így az egész éveknek, mondjuk: életüknek tetemes részét.

Ha már most az a tisztviselő e helyeken az egészség megóvása és ápolása végett idős intézkedéseket tesz, az előirt rendszabályoknak pontos végrehajtását szigorúan megköveteli, nagyon sok jót tesz az egyesekkel, ezeken családjaival s így közvetve hazájának is, mivel az ovó intézkedések min-tájára a hazatérő munkás otthon is életbe lépett családi körben egyetmást és így maga és családja jobb egészségnek örvend, jobb épséggy mellett jobb munkát szolgáltat, mi ugy önmagára, mint a kenyéradó államra egyaránt hasznosal jár.

Az a bányászt azonban csak úgy terjesztheti a közegészség javítását célzó ismereteket, csak úgy hozhat be hatáskörében idős intézkedéseket, ha előbb maga is elsajátította azokat.

Ép e szempont az, mely kiválóan ajánlatossá teszi ez ismeretek tanítását azon a tanintézetben, melyen hazai bányászatunk szakeroi nyerk kiképzetésüket: a selmezbányai bányász és erdész-akademián.

Szabályrendelete*

Szab. kir. Selmezz s Bőlabánya városoknak a kéményseprés iparról.

1. §.
Kéményseprés-ipar gyakorlására nem nyérhet engedélyt oly egyén, a ki képesítést az 1884 XVII. t. cz. 4 §-a értelmében kimutatni nem képes, gyujtogatásért vagy tűz-vesz okozásáért büntetve volt és a hatóság előtt mint iszákos ismeretes.

2. §.
A kéményseprés ipar gyakorlása munkakerülethez van kötve és e célból Selmezz s Bőlabánya városok területe egy kerületet képez.

3. §.
Minden használatban levő kémény havonként legalább egyszer, ott azonban, hol a napnak nagy részén, vagy éjjel is tüzelnek, havonként legalább kétszer tisztítandó.

4. §.
A kéményseprésért járó díjak következőleg állapítanak meg: minden kémény tisztításáért, ha 14 naponkint se-
peretik 15, ha havonként tisztítatik 17 és fél kr. fizetendő.

5. §.
A kéményseprő köteles gondoskodni arról, hogy kerületében minden kémény a 3. §-szert tisztíttassék. Ennek kellő fogantatására czéljából a kerületébe eső házak és azok kéményeiről rendes jegyzéket vezet, a 3. §-ban meghatározott időszakkban minden házhoz elmegy és a tisztítást teljesíti, és a mennyiben az házeliek által ellenzeteték, erről az iparhatóságnak jelentést tesz.

6. §.
A kéményseprés alkalmával arról, hogy az illető épületekben, s különösen a kémények közelében megvan-e a tűzveszély ellen a kellő rend, ez okból a háztulajdonos a kéményseprőnek a padlásra való felmenést engedni tartozik. Az e részben tapasztaltakra vagy türendőri szabályokkal ellenkező dolgokra az illető házelieket figyelmeztetni, sőt szükség esetén a rendőrhatalóságnak jelentést tenni tartozik.

7. §.
A kéményseprő jegyzékében igazoltatja azt, hogy rendes időszakkban a kémények tisztítását teljesítette és a jegyzéket minden hó végével az iparhatósághoz bemutatja.

8. §.
Tűzvesz esetén a kéményseprő a paraszínre megjelenni, az oltással megkezdni és a tiltott helyiségeknek a szükséges szakszerei felvilágosításokat megadni tartozik.

9. §.
A kéményseprő ipar üzletének abbanhagyása tekintetében az 1884 évi XVII. t. cz. 55. §-a az irányadó. E szert a kéményseprő az elkezdett iparüzletet toszás szert felbe nem szakíthatja, hanem ha azt abba szándékozik hagyni, köteles ebbeli szándékát az iparhatóságnak bejelenteni, és ennek meghagyására az ipart a hatóság által kitűzött (legfeljebb 3 óra terjedhető) időig még folytatni.

* Selmezzáros szabályrendeletének közlésevel városunk közönségének válnék némi szolgálatot tenni. Szek.

10. §.
Az a kéményseprő, a ki a jelen szabályrendelet határozatai ellen vét, az iparhatóság által 50 frtg terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

11. §.
Azok, a kik a kéményseprést az 1884. október 1-je előtt szerzett jogviszony alapján tűzik, mesterségük gyakorlásánál jelen szabályrendelet határozatait szintén megtartani kötelesek.

Selmezbányán 1884 szeptember hó 6-án
Osovsky Vilmos s. k.
polgármester.

7388 sz.
Jóváhagyom azzal, hogy a 4. §. 2 ik bekezdése következőleg szól: A kéménytulajdonosnak jogában áll a kéménynek tisztításáért járó díjakat évi átalányban megállapítva fizetni és a kéményseprő köteles azt elfogadni. E esetben minden egyes kémény, valamint az ahhoz tartozó kályha és esővek, takaréktűzely és annak esőveit, ha ezek azok közé tartoznak, a melyek a jelen szabályrendelet 3. §. értelmében havonként legalább egyszer tisztítandók, egy évre az egyszerű tisztításért megállapított díj tizenkétszeresen, ha pedig azok közé tartoznak, a melyek a 3. §. értelmében havonként legalább kétszer tisztítandók, egy évre az illető tűzhőszöggyézesen fizetendő utólagos negyedévi részletekben.

Budapest 1885. október 17-én.
A minister helyett Matlek o v i t s k. (P.H.)

K Ü L Ö N F É L É K.

Lapunk 1. számúkat azon példányai, melyekre Dvihalj szerkesztő társunknál történt az előfizetés, a postán eltévedtek, s e hó 8-án még nem voltak Besztercebányán. — En e kévédelemről csak tegnap, azaz 9-én értesültem s azonnal reclamáltam a csomagot, melyet a kezeimnél levő vevény szert e hó 4-én adtam fel.

Azon besztercebányai olvasóink, kik nálam fizettek elő s kiknek közvetlenül a kiadó hivatalból saját címükre jár a Híradó, megkapták azt annak idején.

Bocsánatot kérek t. besztercebányai előfizetőinktől e kévédelemért; hiszem azonban, hogy a reclamálásra előkerül a csomag s máskor ilyen kévédelem nem fog történni.

Selmezbányán 1886 január 10-én.

A kiadó.

Halálozás. Hesz Antal, Ipolyság meztváros birája, mult évi Deczemler hó 29-én hírtelen elhunyt. Temetése Deczemler 31-én ment végbe nagy részvét mellett.

A segélygyeleti bátra vonatkozólag alábbi soroknak adunk helyet: Van szerencsem a nagyon tisztelt közönség-

birót s megkérte őt, hogy délutánra gyűjtse a falu népét a templom elé, egy pár komoly szava lenne polgártársaihoz. A biró befutatta a községet a kis biró által s maga is kiváncsi lett, hogy mi szándéka van Halásznak?

A falu népe tömegesen gyűlt a templom elé, ott volt majdnem mindenki, hisz ez az ember oda nőtte ki magát, hogy csaknem féltek tőle s kíváncsáig parancsolatnak vették. A legnagyobb eszében lépett Halász Bálint eléjűk s elfogult, úgy hallható hangon kezdett beszélni hozzájuk.

— Sárral dobáltatok, megbecstelentettétek, elfordítottátok tölem baráti szíveteket s én mégis előtűkbe állók, bátran merek szemetek közé nézni s emelt fővel kerdem, hogy van-e köztetek valaki, akit megosaltam volna?

A siri eszében egy hangot sem lehetett hallani, egy ember sem mozdult, de hát mit is tudtak volna mondani reá?

— Most hallgatók, pedig tudom, mennyit átkoztok, szidtok, hogyha egyiknek-másinak eladó jószágát megveszem. Magyes em, mert, ha meg nem veszem én, megveszi más, idege, k'nek könyörületességében bízom fordultok. De nekem más ezölom volt, meg akartam mutatni, hogy horá jutatók, ha így folytatjátok a gazdálkodást, a takarékossgát, amint most haladtok. Csak a napokban adták el Koszispál József birtokát az előtt meg Biró Péterét, Fekete Jánosát, Tóth Sándorét. meg ki tudná mind elszámálni, hát még akire ezután kerül a sor!

A nevezettek szégyenkezve bájították le fejeiket s alint akadt egy-kettő, aki felemelt fővel hallgatta Halász Bálint erélyes szemrehányását.

— Tudom én hogy nehéz a gazda sorsa, de éppen azért, addig tartaródnunk csak, ameddig e takaró ér s becsüljük meg a krajcárt, mert abból lesz a forint. Úgy édes atyámfiai, legyünk takarékosak, ne csináljunk olyan kötekezt, ami nem illik a mi módunkhoz, ne ülünk örökösen a korcsamban, mert akkor majd más teszi a mi keserves fáradozásaink gyümölcsére a kezét. Tudom, sokan irigylük tőlem az én kis vagyonomat, pedig tisztességes úton szereztem, mert egész életemben megtartottam s mindnyájatoknak ajánlom, hogy soha sem adjatok azért pénzt, amire nincs szükségtek, még ha fél áron adják is. Ez a tisztességes megélés legfőbb titka. De nem csak jó tanácsokkal akarok én

rajtatók segíteni, hanem módot akarok nyújtani hogy mindenki visszaszerezhesse, elveszett birtokát. Nekünk a városban nagy kamatra adnak pénzt, alig tudjuk a kamatot fizetni, nem hogy törleszteni tudnánk a tőkét. Oda kell hát törekednünk, hogy olcsó kamatra kapjunk pénzt. Alig akad olyan szegény ember közöttünk, aki hetenként ne tudna félretenni 20 krajcárt.

— Dehogy nem tudunk, már hogy ne tudnánk. Szó-lal fel egy a hallgatóság közül.

— No látások, ez 52 hét alatt 10 frt. 40 krra jön. Már most leszünk vagy két százan, pedig többen is lehetnénk s már ez 2080 frt. évenként. Most már, ha mindenki rendszeresen fizetne, milyen szép összeg jönne össze, úgy hogy egy kis se g e l y e g y l e t e n k lenne, amelyből szűkölködő barátainknak kis kamatra adhatnánk pénzt, e mellett tőkénk minőgy gyarapodnék is. Ha terven elfogadnátok, majd gondoskodom róla, hogy ki-kis visszakapja birtokát, majd aztán lassan vissza fizetitek az én pénzemet, ha valaki meg ezután kertine bájba, majd kisegítjük közösen.

Ime ez az ember volt az, akit átkoztak. De most már áldják, hálaival fogadták nagylelkű ajánlatát, könyves szemmel szorították vele kezét, hogy bocsánatot kérjenek tőle, amiért annyira félreismerték.

Azóta, ha végig megyek a falun esténként, esendes annak minden utczája, a korcsmáros becsukhatja örökre az ajtaját, nem megy oda senki, mert előtűk volt a szomorú tanúi ág, hogy horá vezetne az.

Most már szépen gyűlik a pénz, az Isten áldása le-gyen munkálkodásunk felett! Bár lenne minden falunak ilyen Halász Bálintja!!

Egy kicsi ember élményeiből.*

(Laptölöltek.)

— Hova lett a zsebkendőd sarka? ki vágta ki a betűket beleim?

— Beh nehéz volt jó anyám e két kérdésére röviden megfelelnem. A viláért sem mertem volna egyszerűen kiruk-

* A 60-as évekből.

kolni azzal a felelettel: hogy én, mert hisz azt akartam előre bocsátani, hogy miért lett az kivágyva.

No de a kérdés sem volt ám oly szigorúan feltelve, hogy ne engedhettem volna magamnak egy kis kitérés. Hisz egy olyan diákkal szemben, ki 10 hónapon volt távol a szülői háztól, nagyon is elnézők szoktak a jó mamák lenni.

— Kallómben is tudta az én jó anyám, hogy vagy más követte el a zsebkendő megseparatlanítását, a miről aztán én nem tehetek, vagy ha én követtem el, akkor volt is reá okom.

Éppen egy hosszú kerülést akartam tenni, hogy a zsebkendő sarkatlanításával kapcsolatos világra szóló hős tettek elbeszéléseivel elhárítsam magamról az anyai nehezletét, midőn jó anyám jószágos tekintetével találkozza, egyenesen kimondtam, hogy én vágtam le a sarkot.

Hát biz én sohasem tudtam hazudni, ha anyám valami csinny miatt kérdőre tud.

— Miért vágtad le, ezt már szeretném tudni?

— Hogy a zsandárok, meg a fináncok rám ne ismerjenek, ha elfognak.

— Hát dohányt csempesztél, vagy a császár ellen be-szélteél, hogy neked ezekkel a jó madarakkal gyűlt meg a bajod?

— Sem azt, sem ezt nem tettem, csak a két fejű sasokat mázoltam be egy kiest.

No erre már eltűnt a szigornak utolsó nyoma is a jó anyai aczeről. Némi büszkeséget véltem kiolvasni onnan, habár a szó pirongató, feddő volt.

— Látd fiam — ugymond — azt nem jól tetted; hátha úgy jártál volna, mint a P... Jóska, kit azért zártak el másfél évre, mivel egy valami cseh réf fogta, hogy a császár melképét keresztül szúrta. — Avagy elfeledted, hogy hánször hanyát kik holmikat a zsandárok az udvarra, hogy Kosuth meg Battányai arczépét megtalálják. Tudod-e, hogy a multkor csak a jó Isten mentett meg mindnyájunkat a börtöntől.

— Nem feleltem én ezt el, nem is feleltem el soha s megfogtam, hogy ha nagy leszek, azzal a zsandárral meg számolni fogok. — Nem feleltem csak, hogy milyen durván kapta ki a zsandár anyám kezéből az almirium kulcsát,

gel tudatni, hogy folyó hó 16-án tartandó akad. segélygyuleti bára a meghívók már székeltettek, s ha netán az érdekeltek közül valaki meghívót nem kapott volna, sziveskedjék Tibély úr iktetésben jelentkezni, a hol meghívókon kívül belépti jegyek is kaphatók.

Selmeczbánya

Fogassy
s. e. jegyző.

Színészek jönnek megint Besztercebányára f. évi febr. 26-án. Legalább ezt olvassuk a falragaszokon. Reméljük, hogy ezúttal a színhelyi bizottság nem fog csatlakozni s olyan társulatot hoz Besztercebányára, mely az itteni igényeknek mindenben meg fog felelni. Súlygy társulata különben jó hírnek örvend s így jó reményben nézünk a jövő színi évad elejébe. — Öhajjúk, hogy városunk közönsége a színház sűrű látogatása által támogassa a magyar színházat Besztercebányán.

Házi bál volt e hó 6-án Farbakay István akad. igazgató úr házában. Ritka az oly ház, melyben a régi magyar vendégszeretetet oly híven megőrizték, mint e becses család körében. A szeretete méltó háziasszony ez évben is sikerült házimulatságot rendezett. A mulatság, mely csárdással kezdődött, esti hat órákor vette kezdetét s reggeli három órákor végződött; erős bizonyossága az annak, hogy mindenki jól mulatott. A mulatság rendezésében fellmullhatatlan tapintattal bíró háziasszony igen kellemessé tette az estét vendégeinek. Est-ebéd közben Kolbenhayer József mondott köszönetet a háziasszonynak a kellemes estélyért. Jelen voltak: Asehnbricr C., Cseh M., Cseh E., Divald A. Hermann M., Kachelmann M., Kachelmann E., Kahlits E., Kupcz J., Müller F., Oláh M., Ráth E., Schuster G., Tirts G., Zareczky M., Vinkler C. kisasszonyok. *Egy jelenet.*

Örvendetes esemény. Dr. Klamarik János, közköz. min. osztálytanácsosak Sylvester estéjén fia született. Minden tisztelője örvend ez eseménynek, elképzelve a szülők boldogságát. Mint értesültünk a mama s a kis fiú is a körülményekhez képest jól érzik magukat. Szép meglepetés volt az apára, de ránk besztercebányaiakra is! Kívánjuk, hogy a kis emberből is oly nagy ember váljék milyen édes atyja!

Az 1886 év pénteki nappal kezdődött s ugyancsak pénteki nappal ér véget, így a pénteki nap szerencsétlenségében babonájában hívők könnyen szerencsétlenek tartuhatják az egész évalló nyévet. Különböző az új évközsége s így 365 naphól áll 58 vasárnap. A három föltnep közül huzvét április 25-ére, pünköszt június 13-ára esik, a farsang tart vizkesz napjától húsbúgyó keddig, vagyis jan. 6-tól márczius 9-ig, tehát 62 napig. Az úgynevezett uralkodó bolygó ez évben Mercur lesz, ennek azonban semmi jelentősége nincs s naptárkészítők több oldalról javasolják, hogy ez a rovat egészen ejtessék el. Az egyes évszázok a következő napokon állanak be: tarasz márczius 20-án, nyár június 21-én, ősz szeptember 23-án s tél december 21-én. 1886-ban csupán két fogyatkozás lesz a csapban: egy gyűrtilakú márczius 5-én s egy teljes anguszts 20-én, mi azonban egyiket sem fogjuk láthatni. A holdban nem lesz fogyatkozás. A hold-változások minden hónapban rendszeres négyezer fordulnak elő, csupán július hóban ötször.

hogy dobált szét a szépen rendben tartott fehérneműket; nem tudtam, hogy melyikben voltak a szent képek, de mikor anyámat halványulni, atyám ökleit pedig öszszeszedőn láttam, minijárt tudtam, hogy most már közelítik a zsandár a képeket rejtő fehérneműhöz. Mikor aztán anyám a „Jó Isten” szót kimondta, tudtam, hogy túl vagyunk a veszélyen s hogy a zsandár nem vette észre túlnőben a képeket.

— Bizony fiam csakis a jó Isten, még pedig a magyarok Istene meuet meg okkor bennünket; mert már csak el nem lehet azt gondolni józan ésszel, hogy valamennyi a férjemű között, mit az a porkoláb kidobott, csak épen az az egy darab maradjon öszszetűve? Kellett itt felsőbb hatalomnak is beleavatkoznia. Látdf fiam, csak jó az, ha az ember rendszeren imádkozik az Istenhez.

Nem feledtem én el, s csak nőfjék meg, majt számolok én meg azzal a zsandárral.

— Ne táplálj magadban ily gondolatokat: különben is elszámoltak azzal már mások. Majd ezt is elmondom aztán, de most a zsandárokkal való hisztériádat akarom hallani.

Az én historiam nagyon rövid, csak annyiból áll, hogy régóta bántott minden beesteltes d kót az a sok két fejű sas ott a magas házakon S. . . . ban, miert is elhatároztuk-hogy azokat valakogy citávoijúk. Ki is fűztek a nagyobn diákok egy kitűnő tervet, melynek végrehajtásánál nekem is jutott egy kis szerep.

— Ugyan minő szereped lehetett ott nekod? hisz — ha már egyszer rávetemedik valaki — az ilyen vesztélyes csinyekhez erősebbnek, nagyobbának kell lennie.

— Hisz voltak ott nagyok is, még pedig theologusok; ők voltak a létrák és festékeverők, mi kiesinyek meg a pemzések, kik azoknak a vállain felmászva, a sasokat bemázojtuk.

— Az istenért! hát ha leestél volna.

— Azt is megpróbáltam, mikor előbb a holdvilágnál gyakoroltuk magunkat, de mindig felgótak a vizgatók (ezek voltak a legerősebbek, kik a létra mellett jobbra s balra állottak).

De mindebből még nem vehetem ki, hogy a zaebkendőből miert hiányzik egy sarok s épen az, a melyiken a neved volt?

Építik a kaszárnyát Besztercebányán. Mint biztos forrásból értesültünk tavasszal megkezdik az úgynevezett város major s a szomszéd területen a kaszárnya építését. A város már jóvá van hagyva. A kaszárnya csak egy zászlóaljra van tervezve. 1873-ban mikor még a 70-ik ezred Besztercebányán állomásozott, Szametz ezredes egy egész ezredre való laktanyát tervezett, de a várossal nem tudott megegyezni. És mint önkéntelen önkétes abban az időben, bár egész nap izadtam a hazáért az alsó réten, hol különösen a „Glederdistantuz” kellett hadnagyon parancsára néha egy órán át is tanulnom, mert neki öröme telt benne hogy „tekin télyem” sehoggy sem illet a második „Gledbe” lévő az mindig nagyobb mint a többi. Ha a directió szeriut mellem egészen megfelelt az egyenes vonalnak, melyben többi bajtársaim állottak „tekin télyem” megrottotta a hadnagyon által kijelölt irányt; hátra kellett egy lépést lépnem, ekkor pedig hátul volt a baj! Így tapogattam hal előre, hol hátul egy—egy s fellépett, meg kapitányom el nem jött a hadnagyr négy öröme s társaim s magam mulattatására. De csak akartam mondani, hogy 1873-ban a sok íratás után akár mikor kaptam „Dienstzettel,” hogy este az adjutantúraban jelentkeztem, itt aztán az egész kaszárnyai tárgyalást németre kellett fordítanom, néha késő éjenti. Más nap 5 órákor reggel jött a „putzmann” jeleneti; hogy posztúne melidjeum stary pan ze son tuná, mire aztán hab-takban kellett kivonulnom a rétre.

A sertesek marhalevelei. Selmecznek vásárra szánt főfő állatai mind eláttattak marhalevekkel; így tehát vizsgálznom mindenki, aki szép sódort igért, marháva avancirozott állatot venni szándékozik, hogy marhaleveletlenül (?) át ne vegye azt

A babona aldozata. Egy hodrusi asszony többször panaszkodott szomszédúái előtt, hogy minden éjjel elhalt férjéről álmodik, ki neki gyakran meg is jelenik és neki szemleányosok tesz. A jó asszonyok között csakhamar kadtt egy tudákos, ki eszalhatatlan módot ajánlott a hazajró lélek ellen. E mód nem volt más, mint az, hogy járjon ki az özevgy éjfélenként egy szikladarabhoz s tördelje azt öszse; az utolsó ködarab öszszetörésével megszűnik a lélek haza járása is. Az özevgy hávalafogadta a tanácsot s ugyancsak szorgalmasan végezte éjféli munkáját. A kö darabokban hevert már, de a lekliismeret még mindig felidőzte éjjelenként a halottat, minek okát a józabbak abban keresték, hogy az özevgy nem igen jól bánat annak idején férjével. A tudákos asszony ismét előállott tanácsával: gyónni küldte a halottat remegőt, kit a sok éjjelezés már már öszszétl fosztott meg. A gyónáson is át esett az özevgy és most már nem háborogtatja többé a hazajró lélek. A régi baj helyébe azonban egy új lépett: az özevgy mindenkit megszólít, ki vel az utczán találkozik s mindenkinek van mondanivalója: közsönetet mond, hálas közsönetet boldognak érzi magát, hogy olyan jók voltak iránta, a szegény elhagyott özevgy iránt. . . . Most a selmecei körház egyik cejzályában éli boldog napjait a számadó asszony, de rövid idő múlva haza bocájúák, mert tébolyodottsága nem közevzélyes.

Egészéges év. Az 1885-iki évi kitűnő egészségégi viszonyok mellett tínyesen tanusodik azon adat, hogy míg az előző évben Selmeczbévaróságban 325-öt tett a halálesetek száma, addig 1885-ben csak 258-an haltak el; tehát 72-el kevesebben.

Tükröt a nyúl elé! Gyűlöletstíneinkat úgy védhettük meg legőzevzerében a nyulak rágása ellen, ha a fák vékonyabb ágaira cezérnával kis tükrödarabokat aggatunk. Ha a nyúl ebben a tükröben saját képmását megpillantja, jobban megijed, mint a kopó saholásától.

A katonatisztek báija e közlelményünkre lapuk egy barátja a köv. helyreigazító sorokat adta át nekünk: A múlt számban közölt hirdetés alapján én legfőjebb, mint minden évben kérdébe került esz közöllettettem. Igaz hogy a helybeli és vidéki tartalékos tisztak bál rendezni öhajtottak, de sem hölgy — sem társalgó terem berendezéséről szó nem volt. Szó nem lehetett róla mert eddigél, elsőször is sem értekezlet nem tartottat, sem pediglen tudomáson szerint egy a Sembery valamint a felső major terme mellett hely sincs, hol ezeket berendezni lehetne. Tekintettel a helybeli közönségre, kiről tudjuk hogy csak egy tödölvi bír, és saját magunkra, kik csaknem kizárólag akad. hallgatók vagyunk és mint ilyenek előz tezmuntáságban, valamint azok rendezésében részt vehetünk és vesztünk, a mai körülmények közt meg nem adóztató luxus velna egy tisztibál. Szerintem nem árt, szí szízen sok szép hölgynek jó azt tudni, hogy alig 5 százaléknyi valószínűsége van a tisztibál megtartásában, a mely különben is csupán márczius hóban tartatnék meg.

Rokosz Károly tót-pelszézi (Zolyomgye) magyar értelmű tanító, a kisderek nevelése körül Besztercebányán s vidékén nagy érdemeket szerzett Rokosz bácsinak, fa. f. é. január 7-én, miután 25 éven át, mindig 100—160 gyermeket tanított, fél évi szenvedés után meghalt, hátra hagyva özevgyet s három kiskuro gyermeket. Bóke poraira!

A korponai batyubál. mint lapunk előbbi számban írtuk, e hó 6-án tartottat meg Selmeczről többen rándultak az előző évekből jó hírd mulató helyre s mint értesültük, nem is bánták meg a kirándulást, mert kitűnően mulattak. E sorok írója nagyon is elhisi, hogy a batyubál kitűnően sikerült, mert egyik mulató tudósítónak még tegnap is, tehát

három napra a muri után, mindig a korponai szépségektől káprázott a szeme. — Legalább erre enged következtetni a a malheurje, hogy jó tudósítást nem a Selmeczbányai Híradó kiadó hivatalába hozta, hanem harmadik szomszédunkhoz. — Ott azért természetesen nem ismerték a fekete betűkkel tele írt hasábok célját, és így még maig sem került hozzánk az elévűt tudósítás.

Uj kisdövedova Selmecen. A felvidéki magyar kümvéldőési egyesület által Hodruson felállított ovoda a napokban nyílt meg. Ebben az ovodában is erdélyi ovóvó van alkalmazva, mely körülményben biztosítottok látnak arra özevgy, hogy a Hella völgyében is gyökeret ver a tiszta magyar szó. Midőn ezt öszsítén kívánjuk, nem érjük meg ezalatt azt, hogy ott a magyar szó a tótót kitűnj: maradon meg az öregbejje a saját anyanyelve mellett kizárólag, de az ifjabbja tanítja meg a magyart is. Ezt kívánjuk, követhetjük, a magunk és tőttakjapolgártársaink érdekében is.

Uj lap indúl meg mint halljuk Ipolyásagon és pedig politikai tartalommal.

Orpheumunk is van Selmecen, mely már évek óta nem volt. A vándor művészeknek ugyancsak tág tér jutott azon körülményndf fogva, hogy ez időn nincsenek színészeink. Bizonyosan fel is fogják az alkalmat használni és mi nem fogynak majd ki a mulatságokból, melyek magnei erővel csakj ki zsibunkból a floreseket. Kieffer W. Orpheuma azonban látogatóinak egyebhangzó véleménye szeriut olyan mulatságot nyujt, a melyért nem lehet sajnálni a floreseket Jókát lehet az előadáson nevetni s e mellett egyes productionon csodálkozunk is kell. Ilyen különösen a kristály piramis productionja, melyet állítógaz kizárólag Willia m ur adnat. A társulat holnap szét öszse sátorfáját s Besztercebányára indul szerencsét próbálni.

A kutya-tulajdonosok figyelme. Kutyaabárczak e hó 15-éig váltandók a selmecei városi kapitányi hivatalnál. Ezt is jó tudni sokaknak, kiknek a házörzés és a csalóhas nemös hivataást teljesítő uszkárjuk vagy neufoundlandjok van.

Ünnepnapon öni disznót nemcsak a vallásosság megőrtésére, hanem rendjé beavatkozás is von maga után. Tapasztalja ezt J.—J. selmecei mérészor, ki Vizkeszt napján az utczán ölt le egy kövér disznót, a miert aztán ellene a vizsgálat megindítatott.

Gyermekekét készítő műhely Pjergen. A nép s jobban mondva a bázi ipar vidéktünkön való meghonosítása s fejlesztése cejzályból tudvalevőleg a vallás s közoktatástügyi m. ministerium elhatározta, hogy Pjergen gyermekekét készítő tanműhely állítsaték fel. Ez intézkedés ödős volt s nagy hordejei kétségtelen s ép oly elismerésre méltódató azon fárdatlanúságot, melyet Péch Antal miniszteri tanácsos s bányaigazgató ugyancsak a köznép érdekében kifejt s melynek eredménye a fenti tanműhely felállításának készközése is. Az ezen intézet vezetéseinek a kezelésének szervezésével, s az ellenőrző felügyelet gyakorlatával megbízott választmány a következő tagokból áll: Péch Antal min. tanácsos, Pongrácz Lajos es. k kamarás s hontmegyei alispán, Höng Gyula esperes plébános, Veress József k. bánya tanácsos, Divald Gyula k. számtanácsos, Tomcsányi Gyula k. főerdőmester, Osovay Vilmos polgármester. Fodor Atilla k. bánya hivatali főnök, Záhora József plébános, Udvardy Zeiga szolgabíró, Cibulka Zoltán szolgabíró. Hoffmann Sándor földbíró, Porubszky Samu b. hivatali segéd főnök, Tirscher József k. bánya mérnök, Titz József k. bánya tiszt. Faller Gusztáv k. bánya orvos, Oesárd Károly k. erdőész. Krausz Géza v. erdőmester. Szitányi József v. főjegyző, Vadas Gábor v. tiszti ügyész, ill. Schiller Antal községi bíró, Vagner Vilbald körgyező, Simko Mihály k. bánya felr. Balási József k. bánya előr, Gallusz Ferencz kir. bányaész. Zimmermann György k. bányaész, Daubner József k. bányaész. s Galuskó Antal k. bányaész. Ezen választmány első vagyis alakuló ülést f. évi január hó 11-én d. u. tartja és pedig Pjergen a bánya hivatali tanácskozási termében egy részben az alapszabályok és a 1886-iki költségvetés megállapítása, másrészt az intézet mtködésének megindítása cejzályból.

A csavargók rendre öszszelgödotatja őket s üti laput kövte talpunk alá kit Kokovára, kit Pityolovára meuztat, az édes (?) otthonba. Sajátságos az ezeknél a csavargókna, hogy egyikük sem szeret szíhölfdjére menni; bizonyosan mindegyiknek van valami róstelleni valója.

A hodrusi csipkeverő iskola ügye nem a legjobban áll. Ugy vagyunk ezzel is, mint sok más kezdeményezéssel: a teoritik kifogástalannak találjuk s nem vesszük észre, hogy az bizonyos „sáros.” A kormány a legtisztább jóindulattal kezd méyezi, dotálja az intézetet, Selmeczváros szívesen hozza az áldozatot, egy ügybűgő lelkes lelkesedéssel karolja fel azt, a tantónők szorgalmasak, az intézmény meg sem felel meg a várakozásnak. Azt hisszük, megtaláljuk a dolgot nyílat rövid idő alatt, amikor aztán nem késünk arról szólni.

Uj vércsaplító szer. A Lancet szeriut sajtóságos és érdekes fölfelezést tettek Kolumbiában, mely rendkívül becsesnek ígérkezik a selmeceknél. Egy bokor, melyet ott „eliza”-nak neveznek, egy nedvet izzad mely oly hatalmas vércsaplító szer, hogy ha egy két bokocnek vele s azt sebeszti cölöakra használják, a legnagyobb véredények minden vérzés nélkül elválaszthatók. Másrészt a növény illatának belélegezése által vérzés idézhető elő.

Turóc-Szt.-Mártonban korecsolyázó egyesület alakult, melynek ünnepélyes megnyitása hó 6-án volt nagy kőzség érdeklődés mellett. Czigány is játszott a jégen.

Pótválasztás. A Selmecz s Belsőháza sz. kir. bányavárosok törvényhatósági bizottságának kelében önkéntes kilépés folytán beüresedett betöltésére elrendelt pótválasztás a múlt évi december hó 28-án akképen ettet meg, hogy Dr. Scheuek István bányatanácsos általános szó többséggel jelsül 113 szavazattal 3 ellenében választott meg.

A selmeczzi izrael. hitközség utóbbi alkalommal elnökül Hell Jakab, alelnökül Dr. Goldstueker Márk, pénztárnokul Neumann Illés, jegyzőül Dr. Welwarth Adolf választotta meg. — A hitközség ezen gyűlésé egyuttal is elhatározta, hogy teológiát végzett rabbit fog szerződtetni, ezáltal is megfelelő ohajtván a kor igényeinek.

Nagy István „Téli estekre” című hasznos irányú népszerű elbeszéléseit Luczeo b a c e r Pál 12 példányban rendelt meg s azzal küldötté megküvnt tanfelügyelőjének, hogy azt az iskolák között ossza szét. Ajánljuk a hasznos könyvet a tanítók és lelkesek szives pártolásába. Egyes példányok 35 kr. előleges beküldése mellett bérmentve küldetnek.

Az első szánkát f. hó 7-én láttuk Besztercebányán. Van már tehát szánkánk! — De ezt még nem veszik igénybe általában, a nép most is kocsi használ, annak jeléül, hogy a hó még kevés, illetőleg a szánkát nem. Most midőn e sorokat írjuk is sűrűen esik a hó, de az idő olyan langyos, hogy inkább sár, mint jő szánktra van kilátásunk.

Felnöttek oktatása Besztercebányán a felnöttek tanfolyama, a felvidéki magyar közművelődési egyesület zölyommegyei választmányá rendez Besztercebányán folyó hó 7-én nyílt meg a kir. főgymnásiumban, melyet az igazgatóság a hazafias célra tekintettel készségesen átengedett. A tanuló száma már eddig is felhaladja az 50-et és még mindidig jelenteknek újabb beiratkozók. A jelentkezett legnagyobb része az iparos osztályhoz tartozik, és e körülmény igen szép tanúságot tesz ezen osztály hazafias gondolkodásáról. A tanuló kezdek és haladók osztályára oszlanak, mindegyik osztály betekenint 3 szor részesül esti 8—9 óráig oktatásban; A szükséges világító és fűtő anyagok szabad királyi Besztercebányára város szolgáltatása, mi szintén elismerésre méltó tény. Tanárok az I. osztályban Blaszár Ödön és Bothár Emil; a II-ban Jurkovich Emil és Fannás Alajos. A megnyitást mint emelittett folyó hó 7-én történt, mely alkalommal a tanulókat Sebesztha Károly Zölyommegyei derék tanfelügyelője magvas talpraesett beszédben (magyarul és tótul) hazafias törekvésükben való kitarásra buzdította. A választmány igazgatója Csipkay Károly zölyommegyei alispán betegsége által volt a megjelenésben gátolva. A megnyitáson résztvett Spitzko Lajos kir. főgymnásiumi igazgató is.

Meghalt a zongora mellett. Mint a Petersb. List. írja, D—e Alexandra, egy tekintélyes hivatalnok neje, a napokban a zongora mellett halt meg. Miként a székelyországi rendesen történni szokott, hogy betegségek utolsó stádiumában legnagyobb bennük az életbizalom, úgy D—e asszony is, kinek állapota már reménytelen volt, bizonytalán remélte felgyógyulását, a tél folyamában különféle mulatságokat tervezett, a nélkül, hogy férje és nővére figyelmeztetéseit tekintetbe vette volna. „Furcsák vagytok”, így szólott, „hisz érzem, hogy már sokkal jobban vagyok. Vesszetek el a zongorához, hadd játszam nektek valami vigát.” Hogy a beteg ne bosszantsák és föl ne igazsákk, elvezették a zongorához, hol Strauszak egy keringőzést kezdte játszani. „Ugyan kérlek benneteket, táncoljatok!” így szólott a beteg asszony férjéhez és nővéréhez, kik ezt a kívánságát is teljesítették. Egyszerre elémúlt a zene. A betegnek helyes vérmérséke támadt és tánc és zene közben lehetett ki életét.

Ölcső disznó. Még sohse volt Besztercebányában oly kedvező disznó évad. Most 48 krajczárjával vesztegetik a disznós kilóját, holott a marha húst is azon adják. A múlt heti vásáron Zölyomban 40 krajczár volt ára egy mal. cznek. Aki tehát öleso malaczepcsenyét ohajt enni, az legyen Zölyomba venni.

HIRDETÉSEK.

Árverési hirdmény.

A Keviczky testvérek tulajdonát képező, Domanik helység határában fekvő nemesi birtok malom és korsalmatási joggal együtt folyó évi február 4-én délelőtti 10 órakor fog Domanikon a községhíró határában tartandó, Keviczky Antal hagyatéki esőtömögének juttatására kényesze-, a többi testvérek illetményeire pedig önkéntes árverés után eladati.

Hedervary Antal ügyvéd.

1886. évi 3. szám

Bérbeadási hirdmény.

A zsarnóczi sörház és tartozéka, ugyszintén a Selmecz városa területén levő 9 kúncsári bányatelep-keresnyes-ellátási jogára néve az 1888. év végéig terjedő érvényes-

nyomatot a „Selmeczibányi Híradó” gyorsasajtójan.

séggel a mostani bérlővel fennálló szerződés, a bérlő fizetésképtelenségéül fogva felbontandó lévén, ezen okból az előbb emelitt tárgy és jogmak a határozó bérlői időszakra leendő újbéli bérbeadására az alóliit hivatal által, ez évi január hó 28-ik napjának délelőtti 10 órájára versenyárgyalási iratik ki, mely Zsarnóczi az alóliit hivatal helyiségében fog megtartatni.

A versenyen kívánók erről azzal értesitetnek, hogy ajánlatukat a versenyárgyaláshoz kirendelt bizottságuk akár szóval akár a kúncsárnál szokásos módon írásban adhatják, de hogy az ajánlattétellel egyidejűleg a jelenlegi évi bér 50 százalékának megfelelő 530 ft. bánatpézz is lefizetendő.

A versenyárgyalási és szerződési feltételek az alóliit hivatalnál bármikor megtekinthetők.

Zsarnóczi 1886. évi január hó 2.

10 1—2

M. kir. erdőhivatal.

Haszonbérbeadási hirdmény.

Nélai Osztrulocky Géza hagyatékához tartozó, Pest-Pilis-Solt és Kiskun megye területén Dunavecs községh határában, a budapest-zimonyi vasút Nagy Allás állomásától ¼, és az apostagi hajóáll-mástól egy órányira fekvő, 2086 magyar hold kiterjedésben, csaknem kizárólag szántó és rétből álló Csanád fehéregyházi pusztai birtok folyó évi Szeptember hó 20-tól kezdve 5 évre haszonbérbeadó.

Bővebb felvilágosítást nyújt a kiskoru örökösök képviselője.

11 1—3

Dr. Huszág István

Besztercebányán.

1151 szám

tkvi 1885.

Árverési hirdményi kivonat.

A besztercebányai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Freund Samuel és fia vagy-beszeresek kir. cég végrehajtatóinak Sipka Andrács podkonczi lakos végrehajtást szenvedő elleni 97 ft. 4 kr. 10—16 betételek és járnéki iránti végrehajtási ügyében a besztzerce. irányi kir. törvényszék területén lévő Podkonczi községh határában fekvő a podkontzei 107 sz. tjkvben 11—15 s. sz. a. felvett ¼ urh. telek és a hozzá tartozó 50 sz. ház udvar gazdasági épületek, valamint erdő és tereleő illetőségű a peres Sipka Andrást ¼, részben illető juttatékára 379 frtban megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fennbéli megjelölt ingatlanok az 1886 évi február hó 12-ik napján d. e. 10 órakor Podkonczi a községh házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladati fognak.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát vagyis készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Besztercebányán 1886 évi nov. hó 14. napján.

A besztzerce. kir. törvényszék mint telekvi hatóság

12.

Pethes.

Jegyző.

45. szám.

Árverési hirdmény.

A selmeczzi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint végrehajtási árverés ezen járásbírósg területén lévő, Drienko János, Drienko Traiter Teréz, Drienko Nisse Anália, Drienko Anna és Drienko Magdolna nevű álló a selmeczzi 107 számú tjk. A + I sor 771 helyr. sz. a. foglalát 901 számmal jelzett ház és kertre néve az 1881. LX. t. cz. 156 §-a értelmében Gülcteksthal Gyula végrehajtatónak Drienko Anna elleni 250 ft. tőke, 29 frtban eddig megállapított és még felmerülő végrehajtási költségek kielégítése végett a selmeczzi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságánál az 1886 évi január hó 25. reggeli 9 órára tűzött ki.

Kiküldési ár 450 ft. adó szerint megállapított becsár Árverési szándékozók tartoznak a fentebbi becsárának 10 százalékát készpénzben vagy óvadék képes érték papírban árverésnek megkezdése előtt letenni.

Vételár 3 egyenlő részben az esedékes 6 százalékos kamataival 90 nap alatt a selmeczzi kir. adóhivatal mint bírói letéti pénztárnál kérvény mellett, fizetendő lézen.

Az árverési feltételeknek többi pontját ezen eljáró bíróságnál és Selmecz-Belsőháza város tanácsánál megtekinthetők.

Selmeczen 1886. január 7-én.

13

Heyder

kir. járásbíró.

1063 szám

tkvi 1885

Árverési hirdményi kivonat.

A besztercebányai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hivayk József végrehajtatónak Drelanka István végrehajtást szenvedő elleni 10 ft. 49 kr. tőkefelvétel és járnéki iránti végrehajtási ügyében a besztzerce. irányi kir. törvényszék területén lévő Ricscsa községh határában fekvő, a ricscsai 2. sz. tjkvben végrehajtást szenvedő tulajdonánál felvett 11—10. 15—21. s. sz. a. birtokra az árverést 378 frtban ezenmög megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennbéli megjelölt ingatlanok az 1886 évi február hó 4-ik napján délelőtti 10 órakor Ricscsa a községh házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladati fognak.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át vagyis készpénzben, vagy az 1881. LX. t.

cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Besztzercebányán 1886 évi október hó 17. napján

A besztzerce. kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

14

5442

1885

Pályázat.

Besztercebánya sz. kir. városnál üresedésbe jött inokai állomásra, melyre 600 ftnyi évi fizetés a egyikötve, ezennel pályázat nyitattik.

Felhívattak a pályázni kívánók, hogy szabályszerű, eddigi alkalmazatásukról szóló bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket 1886 évi január hó 31-ig a városi tanácsnál nyújtsák be.

Besztercebányán 1885. dec. 31-én.

Szumrák Pál

polgármester.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazon barátainknak, ismerőseinknek, kik boldogult **BOGYA JÁNOS** szeretett családfőnknek és a kedves gyermekeknek: **ERTL OTTILÁNAK** temetése alkalmával részvétőket megjelenséssel is kifejezni szivesek voltak, a legforróbb köszönetet mond ezuton is Selmeczibánya 1886. jan. 7.

15

a gyászoló család.

Bérbeadó lakás.

Selmeczibányán az 5I sz. ház 2-ik emeletén 4 utcazi, 1 udvari szoba, konyha, pincze, fakamra, padlás s padlaskamra april 15-től kiadó. Közlelbbi Schusztler Antalnak.

16

Fogfájdalmak

akármilyen

természetü-

ek, hogy ha a fogak akár lyukasak akár betömötték a híres **INDUS KIVONATOK** használatával elháríthatók. E szer utólrhetetelenségével világhírré tett szert és egy családnál sem mellőzendő. Selmeczibányán Sztankay F., Besztzercebányán Eisert, Erichnál kapható 35 kros üvegekben.

17

A „Betegbarát” című röpiratban számos háziaszeren ismertetve, melyek **szó éven keresztül** megbízhatóknak bizonyultak s ez okból a legreményesebb ajánlatra méltók. Minden betegnek ismerni kellene e röpiratot. Különösen pedig azokat, a kik **köszvényben vagy csúszban, tüdősorvadásban, ledgyemzetűségben, sápkórban stb. szenvedésben, árka figyelmezteték,** hogy az egyszerű házaszerek által nagyon gyakran még az úgynevezett gyógyhatatlan betegségek is megszüntek. A ki a „Betegbarátot” olvasni kívánja, az írjon egy levelet Lipótot Richter er kiadó-intézetének Lipecsébe, mire a röpirat megküldetik. A megrendelőnek ez költségébe nem kerül.

Mariazelli gyomorcséppék,

kittünö hatású szer a gyomor minden betegségé ellen,

és feltömlühatatlan: étvágyhiány, gyomorbetegség, rozsl szagú lehellet, szék-üfűvadások, savanyú böfögés, kolika gyomorhurut, homok- és húgkő fejlődés, gyomorgergetés, túlságos nyálkakep- ződés, sárgaság, undor, főfájás (gyomorrontás esetén) gyomörgörgés, dugulás, étel és ital túlságos elvezetölő eredő gyomorbojok, gúliság, lép- és májbojok, aranyér ellen

Egy üveges ára hasznalati utasítással együtt **35 kr.** Központi raktár: C. Brady „A Vödangyalhoz” címzett gyogyszertára Kremierben (Múrua orsz.) 19

Kapható minden jóhied gyogyszertárban Osztrák-Magyarországban.

Kiadó a „Selmeczibányi Híradó” könyvnyomója.